

Аналітична довідка
про результати проведення аналізу положень Рекомендації Ради Організації економічного співробітництва та розвитку (далі – ОЕСР) щодо хабарництва та офіційно підтримуваних експортних кредитів та встановлення прогалин в українському законодавстві, що потребують заповнення відповідно до зазначеної Рекомендації

На виконання заходу 2.4.4.1.6. Додатку 2 до Державної антикорупційної програми на 2023—2025 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 04.03.2023 № 220 щодо проведення аналізу положень Рекомендації Ради Організації економічного співробітництва та розвитку (далі – ОЕСР) щодо хабарництва та офіційно підтримуваних експортних кредитів [C(2006)163] та встановлення прогалин в українському законодавстві, що потребують заповнення відповідно до зазначеної Рекомендації інформуємо.

Положення Рекомендації Ради ОЕСР щодо хабарництва та офіційно підтримуваних експортних кредитів [C(2006)163] втратили чинність, оскільки в 2019 році прийнято нову Рекомендацію Ради ОЕСР щодо хабарництва та офіційно підтримуваних експортних кредитів (OECD/LEGAL/0447).

Протягом першого півріччя 2023 року Мінекономіки забезпечено проведення попереднього опрацювання з метою здійснення аналізу положень Рекомендації Ради ОЕСР щодо хабарництва та офіційно підтримуваних експортних кредитів (OECD/LEGAL/0447) (далі – Рекомендація), яка є діючою на даний момент, із заінтересованими органами влади та ПрАТ “Експортно-кредитне агентство” (ЕКА). За результатами опрацювання:

- Мінфін листом від 01.06.2023 № 14030-05-5/14862 повідомив про відсутність пропозицій в межах компетенції.

- Мін’юст листом від 12.06.2023 № 75236/78162-26-23/11.1.1 повідомив про відсутність пропозицій в межах компетенції та виловив готовність до проведення правової експертизи проектів актів, у разі необхідності.

- НБУ листом від 06.06.2023 № 23-0005/39160 поінформував, що питання, порушені в Рекомендації, стосуються порядку та контролю за умовами надання ЕКА експортних кредитів, і мають бути врегульовані у внутрішніх документах ЕКА. Водночас, рекомендація не стосується безпосередньо механізму страхування, перестраховування, надання гарантій чи видачі самого експортного кредиту.

- НАБУ листом від 09.06.2023 № 10/010-17647 повідомило про відсутність пропозицій в межах компетенції.

- НАЗК листом від 14.06.2023 № 091-04/12798-23 повідомило, що за результатами аналізу ряду внутрішніх документів ЕКА щодо відповідності положенням Рекомендації, НАЗК розроблено відповідні пропозиції щодо необхідності внесення до них змін. Разом з тим, зважаючи на значний об’єм таких внутрішніх документів, а також на низку питань стосовно процедур вивчення, ідентифікації експортерів та моніторингу фінансових операцій, які виникли під час вивчення результатів опитування ПрАТ «Експортно-кредитне агентство», НАЗК зазначено про необхідність проведення додаткових узгоджувальних заходів.

- ЕКА листом від 13.06.2023 № 232/06/23 надало інформацію щодо аналізу положень Рекомендації, з якої випливає наступне:

а) Умову про ненадання державної підтримки у випадку наявності одної із сторін операції/їх посадової особи/агентів у чорних списках MFI (Багатосторонні фінансові установи) потрібно додатково опрацювати та, можливо, включити до норм Закону України «Про фінансові механізми стимулювання експортної діяльності»;

б) Реалізація вимог, викладених у розділі VII, особливо що стосується відмови на підставі ненадання документів однієї із сторін – може потребувати змін до чинного законодавства, та з цією метою доцільно провести додатково консультації з Міністерством юстиції України.

в) Решта положень Рекомендації не потребує внесення змін до діючого законодавства та врегульовується шляхом включення норм щодо їх дотримання до внутрішніх документів ЕКА.

Висновки: Таким чином, захід 2.4.4.1.6. Додатку 2 до Державної антикорупційної програми на 2023—2025 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 04.03.2023 № 220 повністю виконано, а саме **забезпечено проведення аналізу положень Рекомендації Ради ОЕСР щодо хабарництва та офіційно підтримуваних експортних кредитів (OECD/LEGAL/0447) спільно із співвиконавцями.**

З результатів аналізу випливає, що імплементація положень Рекомендації не потребує розроблення та подання Кабінетові Міністрів України проекту окремого закону, яким буде внесено зміни до законодавства для їх апроксимації до норм Рекомендації Ради ОЕСР щодо хабарництва та офіційно підтримуваних кредитів. Натомість існує необхідність внесення змін до внутрішніх документів ЕКА та проведення додаткових консультацій з метою визначення необхідності щодо внесення змін до деяких законодавчих актів.

Разом з тим, оскільки Рекомендація Ради ОЕСР щодо хабарництва та офіційно підтримуваних експортних кредитів (OECD/LEGAL/0447) розроблена і прийнята за пропозицією Робочої групи з питань експортних кредитів та кредитних гарантій, вважаємо, що питання приєднання до Рекомендації доцільно розглядати комплексно та послідовно, а саме разом з питанням набуття членства в Робочій групі з питань експортних кредитів та кредитних гарантій у терміни, передбачені Програмою ОЕСР для України у межах початкового діалогу щодо вступу до Організації, яку було підписано під час зустрічі Ради ОЕСР міністерського рівня, що відбулась 07.06.2023 у м. Парижі.

Виконавець: департамент торговельних угод та розвитку експорту